
MARTIN
HOFMANN
ERYK
BIEDUNKIEWICZ
ČARODĚJ
KAJTEK
DOBRODRUŽNÝ FILM PLNÝ KOUZEL
METODICKÉ LISTY PRO PEDAGOGY

Kdybych byl/a čarodějem/čarodějkou…

Anotace

V této lekci se děti seznámí s příběhem Čaroděj Kajtek (námět od Janusze Korczaka), který nabízí nejen kouzelná dobrodružství, ale také důležité poselství o odpovědnosti a empatii. Lekce se zaměřuje na propojení moci, se kterou přichází odpovědnost, a nutnosti myslet na druhé a pomáhat jim. Prostřednictvím sledování filmu, diskuzí a kreativních aktivit děti objeví, jak se hlavní hrdina Kajtek učí zodpovědnosti a správnému využívání svých schopností.

Lekce obsahuje části před filmem i po něm, včetně vhledů do života autora předlohy Janusze Korczaka, jehož životní příběh naplňuje poselství filmu. Děti se naučí, jak si všímat morálních dilemat a jak činit rozhodnutí, která jsou v souladu s ohleduplností a respektem k ostatním. Závěrem se děti zamyslí nad tím, jak by mohly své vlastní „schopnosti“ využít k tomu, aby pomáhaly lidem ve svém okolí.

Cíle

POROZUMĚNÍ PŘÍBĚHU

Děti pochopí hlavní dějovou linii a klíčové momenty příběhu Čaroděj Kajtek. Budou schopny identifikovat důležité postavy a jejich roli v Kajtkově cestě k uvědomění si zodpovědnosti.

POSELSTVÍ

Děti porozumí tomu, že s mocí a schopnostmi přichází i odpovědnost. Uvědomí si, jak může být síla využita pro dobro druhých a že důležité je přemýšlet o dopadech vlastních činů na ostatní.

PROPOJENÍ S ŽIVOTEM AUTORA

Děti se seznámí s životem a hodnotami Janusze Korczaka, pochopí, jak jeho osobní příběh ovlivnil poselství knihy.

KREATIVNÍ VYJÁDŘENÍ

pomocí aplikace se žáci učí odpovědnosti práce s technologiemi.

Klíčová slova

Odpovědnost
Empatie
Pomoc druhým
Moc a důsledky

Doporučený věk

9 – 14 let

Pomůcky

Pracovní listy, aplikace

Samostudium pro učitele, rodiče

Vzpomínka na Janusze Korczaka

https://www.phil.muni.cz/journal/proudy/portrety/vzpominky/2012/2/Vzpominka-na-Janusze-Korczaka.php

Postup

1) Aktivita před projekcí filmu:

Učitel: Děti, půjdeme na film o chlapci jménem Kajtek, který se stal čarodějem.

- Když někdo získá kouzelné schopnosti, jak myslíte, že by měl s takovou mocí nakládat?
- Co byste dělali, kdybyste uměli čarovat?
- Je něco, co byste nikdy neudělali, i když byste mohli?

Žáci si vlastní postřehy zapisují do sešitu, aby mohli po projekci porovnávat své odpovědi s Kajtekovým jednáním.

2) Aktivity po projekci

a) **I. aktivita:** Rozdáme PL 1, diskutuje s žáky o textové návaznosti a v závěru jim položíme otázky:

- Jak Kajtek používal své kouzelné schopnosti na začátku příběhu?
- Co se naučil o zodpovědnosti a o tom, jak jeho činy ovlivňují ostatní?

Vyzveme žáky, aby se podívali na své odpovědi z aktivity před filmem
(Co byste dělali, kdybyste uměli čarovat? Je něco, co byste nikdy neudělali, i když byste mohli?)

Správné odpovědi z pracovního listu

Číslo části textu: 1

Malý chlapec jménem Kajtek, který žije v Polsku, prožívá obyčejný život plný snů a fantazie. Touží po tom, aby měl schopnosti ovlivňovat svět kolem sebe a stal se něčím výjimečným. Kajtek není spokojený se všedním životem a pravidly, která mu dospělí stále připomínají. Chce víc – chce zažít dobrodružství a mít moc, kterou nikdo jiný nemá.

Číslo části textu: 2

Objev kouzelných schopností

Jednoho dne Kajtek zjistí, že skutečně má kouzelné schopnosti. Začne experimentovat s kouzly a nejprve používá své schopnosti k drobným kouzlům, která ho baví. Začíná s malými triky, jako například učitel a knoflík, jízda na tramvaji a ovlivňování svého okolí podle svých představ.

Číslo části textu: 3

Zábava má následky

Jak Kajtek získává více zkušeností a zkouší silnější kouzla, začíná se mu situace trochu vymykat z rukou. Čím více se baví kouzlením a předváděním své moci, tím více si začíná uvědomovat, že jeho činy mají vliv na ostatní lidi. Někdy nevědomky někomu ublíží nebo způsobí problémy, jako například zranění své kamarádky.

Číslo části textu: 4

Kajtek se učí odpovědnosti

S každým dalším kouzlem Kajtek více chápe, že moc s sebou přináší také odpovědnost. Začíná přemýšlet o tom, jak jeho činy ovlivňují ostatní a jak snadno by mohl způsobit i vážnou škodu, pokud by se choval nerozvážně. Možná by byl raději vynálezce než kouzelník.

Číslo části textu: 5

Kajtkova proměna

V průběhu příběhu Kajtek prochází vnitřní proměnou. Začíná chápat, že být čarodějem není jen o kouzlech a moci, ale také o schopnosti myslet na druhé. Poznává, že jeho schopnosti mohou být využity nejen k tomu, aby si splnil vlastní přání, ale i k tomu, aby pomáhal druhým a chránil je. Koho a jak svým kouzlem ochrání? Kajtek svým kouzlem ochrání svou kamarádku před projíždějícím vozem.

ČARODĚJ KAJTEK

b) **II. aktivita: „Kouzelné schopnosti a odpovědnost“ + společné vytváření desatera.**

Zábavný TikTok filtr: Čaroděj Kajtek rád kouzlí
– vyzkoušej, jaký kouzelný prank vymyslel právě na tebe.

**ŽÁCI SE ROZDĚLÍ DO SKUPIN PO 3.
MAJÍ ZA ÚKOL SPOLEČNĚ VYTVOŘIT DESATERO K UŽÍVÁNÍ APLIKACE.**

Inspirace:

Desatero pro používání aplikace „Magický prank“

I. Kouzlím jen s dovolením

Před použitím hůlky (filtru) na někoho vždy požádám o svolení. Každý má právo rozhodnout, jestli se chce zapojit do kouzlení.

II. Hůlka jen pro zábavu

Používám kouzla jen proto, aby přinášela radost a smích. Nikdy nezneužívám filtr k tomu, abych někoho urazil nebo ponížil.

III. Respektuji soukromí ostatních

Nefoť ani nenatáčej nikoho tajně. Kouzla jsou kouzelná jen tehdy, když o nich všichni vědí a chtějí se zapojit.

IV. Nesdílím bez svolení

Nezveřejňuji fotografie nebo videa s druhými, pokud mi to sami nedovolí. Každý by měl mít kontrolu nad tím, co se o něm sdílí.

V. Kouzla patří do bezpečných rukou

Hůlka je mocný nástroj, a proto si dávám pozor, abych nikomu neublížil a kouzlil jen tam, kde to je vítané.

VI. Filtr není pro tajné vzkazy

Filtr nepoužívám k posílání nevyžádaných zpráv nebo „vtipů“ lidem, kteří o ně nemají zájem.

VII. Přináším pozitivní kouzla

Vybírám takové kouzelné doplňky, které druhé pobaví, ale které by nikdy neublížily nebo neurazily.

VIII. Nezvěstuji osobní informace

Při sdílení na sociálních sítích si dávám pozor, abych nezveřejnil osobní informace ostatních.

IX. Kouzlení není o popularitě

Filtr nepoužívám jen proto, abych získal „lajky“ nebo pozornost, ale abych si užil kouzelnou chvíli s přáteli a blízkými.

X. Jsem čaroděj s dobrým úmyslem

Řídím se poselstvím Čaroděje Kajtka, že každé kouzlo by mělo vycházet z laskavosti a odpovědnosti – s mocí totiž přichází zodpovědnost.

ČARODĚJ KAJTEK

c) **Představíme příběh autora předlohy – na základě zdroje v samostudiu. Předkládáme zkrácený text:**

Janusz Korczak byl znám svou hlubokou oddaností dětem, o které se staral, a tato oddanost vyvrcholila v jeho rozhodnutí zůstat s nimi až do samého konce. Během druhé světové války, kdy byl jeho sirotčinec ve Varšavě umístěn v židovském ghettu, se Korczak staral o desítky židovských dětí, navzdory těžkým podmínkám, hladovění a každodennímu ohrožení života.

V roce 1942, když nacisté začali deportovat obyvatele ghetta do vyhlazovacího tábora Treblinka, měl Korczak možnost uniknout. Korczak však odmítl opustit své svěřence. V srpnu 1942 byl spolu s nimi odveden na transport do Treblinky, kde všichni zahynuli.

Jeho rozhodnutí zůstat s dětmi až do konce je dodnes považováno za symbol nesmírné lásky, odvahy a lidskosti. Toto gesto ukazuje, jak Korczak chápal svou zodpovědnost – nepovažoval se jen za učitele nebo vychovatele, ale za člověka, který za děti převzal ***plnou odpovědnost i v těch nejhorších časech****. Tento čin je připomínán jako hrdinství a inspiruje nás k uvědomění si hodnot jako je* ***obětavost, odvaha a oddanost druhým****.*

Tuto část příběhu můžete dětem zmínit jako silný příklad skutečné zodpovědnosti a odvahy, ukazující, že být dobrým člověkem znamená stát při druhých i ve chvílích, kdy je to velmi těžké.

d) **Žáci mají svými slovy napsat, jaké je hlavní poselství filmu/příběhu. V čem je pro nás inspirací. Každý žák také napíše jednu schopnost, kterou má, popřípadě talent, který by mohl využít pro dobro ostatních.**

Ověření cíle/ů

Porozumění příběhu: výstupy PL1

Poselství: Závěrečná aktivita – formulujte poselství (hl. sdělení) filmu

Propojení s životem autora: Představení autora.

Kreativní vyjádření: aplikace

Vypracoval/a: Tereza Vodičková

ČARODĚJ KAJTEK